

Ett "fyrbarns" historia

Sten-Eric Lindström

Utklippans fyr

På Utklippans fyr växte Sigrid Josefina Lagerwall, född 12 januari 1883 i Möns-terås och död 11 november 1959 i Carlskrona upp. Hon var dotter till Fyrmästare Carl-Olof Lagerwall 1843-1917 och hans hustru Anna Sofia Flink 1846-1918 båda födda i Carlskrona Amiralitetsförsamling.

Sigrid Lagerwall blev Sjuksköterska 1904 på den sjuksköterskeutbildning som fanns på Curhuset och lazarettet i Karlskrona från 1892, en av de första sjuksköterskeutbildningarna utanför storstadsområdena.

En legend

När jag 1970 påbörjade mitt arbete med insamlandet av fakta, om Sjukvården fann jag fram till 1926, Sjuksköterskan Sigrid Lagerwalls namn och många minns henne.

I brev 1988 skriver f.d. Överläkaren Bengt Lundqvist, "det är så att min ömma moder Maria Lundqvist född 1889 (gift med en apotekare i Kalmar) utbildades till sjuksköterska på Lasarettet, när det låg på Tullen. Sigrid Lagerwall var en mycket ståtlig och vänlig dam".

Operationssjuksköterska och Husmor

Under många år tjänstgjorde Sigrid Lagerwall som Husmor, det arbete som sedan blev Sjukvårdsföreståndare. På Syster Sigrids tid, bodde och verkade man dygnet runt på sjukhuset, visste allt och kunde allt.

En vänlig och ståtlig Sjuksköterska

När Konstnären Erik Langemark fick förfrågan om att göra omslaget till historiken om Centrallasarettet, tänkte vi

båda på Sjuksköterskan från Utklippans fyr, men på olika sätt.

Erik hade förlorat en fingertopp, hur eller vilken fingertopp minns jag inte, men när han kom till sjukhuset vid Tullen, var det Syster Sigrid, som tagit hand om honom. Den minnesbilden, om hur en sjuksköterska skall vara, det var Syster Sigrid, och därför är det flickan från Utklippans fyr som pryder bokens omslag.

Vilka är det, nästan alla är anonyma?

Tänk om någon skrivit ned namnen! Jag ser framför mig hur någon håller i kortet, pekar på bilden och säger det är jag och det är hon.

I mitten står doktor Rudolf Lundmark, på hans högra sida Operations-sjuksköterskan Sigrid Lagerwall. Hur lång var hon? Sigrid står ett trappsteg längre ner än doktorn. Fyra från höger är Anna Gustavsson utbildad på Röda kor-

sets sjuksköterskeskola, en stilig kvinna, som vilar sina händer i förklädet, så minns jag sjuksköterskorna när dom talade med oss elever på 1950-talet. Närmast doktorn på hans vänstra sida, (på fotot räknat från höger nr 9.) är Nanny Gustavsson, Annas syster.

Tre sjuksköterskor 1904, i Operations-salen på Tullen

Till höger ser vi den långa ståtliga Sigrid Lagerwall och i mitten Syster Lisa gift i Jämjö?

Observera operationslamporna, man har gaslamporna kvar då man inte litade på elektriciteten. Stenlagt golv som kunde skuras med varmvatten och såpa, längst till vänster en reservoar med kokt vatten och på golvet en emaljerad hink. Detta är många år före plasten och engångsmaterialets tid!

Så lever minnet kvar i en handfull bilder

Den lilla flickan som lekte bland klipporna på Utklippans fyr, arbetade hela sitt liv som Sjuksköterska och fick sin sista vila på Karlskrona Stads Kyrkogård tillsammans med de sina. Fadern Carl-Olof, modern Anna Sofia, systrarna Gertrud och Anna. En gravplats som försvann 1996.